

Recursos lingüístics per a un llenguatge inclusiu

A l'hora de redactar els textos o d'adreçar-nos als treballadors i treballadores d'una empresa, podem optar per diferents estratègies lingüístiques per incloure dones i homes. La llengua disposa de moltes fórmules per evitar l'ús d'un llenguatge amb connotacions sexistes i/o androcèntriques. A continuació us n'ofereim algunes.

1. Cal no abusar del **genèric masculí** per referir-nos a col·lectius en què hi ha tant dones com homes. *Els treballadors participen en l'assemblea general.*
2. Podem fer servir **formes dobles**, si volem incloure **tothom** i ens hi sentim més còmodes (en textos llargs, però, l'ús sistemàtic d'aquest recurs allarga el text i en dificulta la lectura): *Us emplacem a tots i totes a venir a la manifestació.*
3. Apostem per utilitzar **opcions intermitges alternatives** sempre que sigui possible, com ara:
 - a. **Mots invariables** (mateixa forma per al masculí i femení): *representant, agent (social), responsable, professional, aspirant, auxiliar, comercial, docent, especialista, estudiant, membre, participant, qui (qui representa, qui presenta, qui sol·licita, qui convoca...).*
 - b. **Mots col·lectius** (designen un conjunt de persones) o expressions: *plantilla, cos, grup, equip, alumnat, ciutadania, clientela, comissió, comunitat, empresariat, família, funcionariat, gent, personal, població, professorat, públic, voluntariat, mainada, canalla, quitxalla...*
 - c. **Mots epicens** (formes genèriques que designen indiferentment homes i dones): *persona (afectada, beneficiària, interessada, encarregada, demandant...), personatge, individu, víctima, ésser humà, criatura, infant, part (part contractant, part demandant, part afectada), tothom.*
 - d. **Formes despersonalitzades**: *coordinació, representació, amb la col·laboració de..., assessorament, candidatura, consultoria, consergeria, delegació, direcció, docència, gerència, infància, adolescència, mediació, judicatura, presidència, secretaria, servei, vocalia.*
 - e. **Les formes dobles abreujades** s'utilitzen només per a formularis, llistes, taules, quadres o quan disposem d'un espai limitat: *el/la, treballador/a, delegat/ada, tècnic/a, secretari/ària, alcalde/essa...*
4. També esmentem la proposta alternativa d'ús del plural femení per referir-se a homes i dones, adoptada per algunes organitzacions, com és el cas de l'Avalot-Joves de la UGT de

Catalunya. Aquesta fórmula pot no ser l'adequada si ens volem referir a algunes professions molt concretes, perquè podem aconseguir l'efecte contrari de reforçar estereotips de gènere: per exemple, en determinades situacions és preferible fer servir *personal de la neteja* (en lloc de *les dones de la neteja*), *auxiliars de vol* (en lloc d'*hostesses de vol*), *personal d'infermeria* (en lloc d'*infermeres*).

Recursos i publicacions de referència

- Ús no sexista de la llengua. Guies ràpides. Criteris UB [en línia]:
<http://www.ub.edu/cub/guiarapida.php?id=2510>
- Recursos en català i en castellà: «Mots i expressions alternatius al masculí» (dins de Criteris UB):
<http://www.ub.edu/cub/criteri.php?id=2621> /
<http://www.ub.edu/cub/criteri.php?id=2850>
- *Guia per a l'ús no sexista del llenguatge a la Universitat Autònoma de Barcelona* [en línia]: http://www.uab.cat/Document/182/479/Guia_us_no_sexista_llenguatge2.0.pdf
- *Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya* [en línia]:
<http://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/altres/arxius/guiausosnosexistes.pdf>

De la UGT de Catalunya:

- *Fem servir el llenguatge igualitari en l'acció sindical!* Ed.: UGT de Catalunya, en col·laboració amb l'Institut Català de la Dona, 1995.
- *Negociar en igualtat. Guia de clàusules per a una negociació col·lectiva amb perspectiva de gènere.* Ed. Xarxa d'Agents Sindicals per a la Igualtat. UGT de Catalunya, 2019.

Trobareu tots aquests recursos i altres sobre llengua catalana al blog del Servei Lingüístic de la UGT de Catalunya:
<http://catala.ugt.cat>